STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

OSASUNA Centrum Medyczne

Panieńszczyzna, ul. Szkolna 1, 21-002 Jastków

Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka. Każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. /art. 72 ust. 1 Konstytucji RP/

Podstawa prawna: ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 560).

Spis treści

Rozdział 1. Postanowienia ogólne

Rozdział 2. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem podmiotu leczniczego

Rozdział 3. Katalog zachowań zabronionych

Rozdział 4. Zasady i procedura podejmowania interwencji oraz osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń

Rozdział 5. Zasady aktualizacji Standardów oraz przygotowanie personelu do ich stosowania

Rozdział 6. Zasady udostępniania Standardów rodzicom, opiekunom i małoletnim

Rozdział 7. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdy

Rozdział 8. Zasady ochrony wizerunku małoletniego

Rozdział 9. Postanowienia końcowe

Załączniki nr 1-5

Celem wprowadzenia Standardów Ochrony Małoletnich w OSASUNA Centrum Medyczne w Poznaniu jest:

1. zapewnienie wszystkim dzieciom ochrony przed krzywdzeniem oraz ustalenie procedur udzielania im wsparcia;
2. zapewnienie personelowi niezbędnych informacji i kompetencji umożliwiających wywiązywanie się z obowiązków w zakresie ochrony dzieci przed przemocą;
3. zapewnienie dzieciom oraz ich rodzicom lub opiekunom informacji o zasadach obowiązujących w podmiocie leczniczym oraz możliwościach uzyskania wsparcia w sytuacji podejrzenia krzywdzenia.

Rozdział 1. Postanowienia ogólne

Standardy Ochrony Małoletnich w OSASUNA Centrum Medyczne, Panieńszczyzna, ul. Szkolna 1, 21-002 Jastków zostały opracowane w związku z obowiązkami prawnymi nałożonymi ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.

1. Obowiązek przestrzegania Standardów ma każda osoba należąca do personelu oraz kierownictwo podmiotu leczniczego.
2. Dla potrzeb przeciwdziałania krzywdzeniu małoletnich personel i kierownictwo podejmują działania określone w niniejszych Standardach również w sytuacji zaobserwowania lub powzięcia informacji o krzywdzeniu małoletniego przez osoby dorosłe, osoby trzecie lub innych małoletnich.
3. Za wdrożenie, monitorowanie przestrzegania, ocenę realizacji Standardów oraz inne zadania określone w niniejszym dokumencie odpowiedzialny jest kierownik podmiotu leczniczego.
4. Zarząd podmiotu leczniczego powierza obowiązki związane z wdrażaniem, monitorowaniem przestrzegania, aktualizacją Standardów Ochrony Małoletnich, prowadzeniem rejestru zgłoszeń, organizacją szkoleń personelu oraz przyjmowaniem zgłoszeń dotyczących naruszenia Standardów Managerowi Przychodni: Sylwi Szczepańskiej.

Dane kontaktowe osoby odpowiedzialnej za realizację Standardów:

- Sylwia Szczepańska – Manager Przychodni
- e-mail: s.szczepanska@osasuna.eu
- tel.: +48 81 460 38 10

Słownik pojęć:

krzywdzenie małoletniego – popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego, w tym czynu nieobyczajnego, na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu, lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie;

małoletni – osoba, która nie ukończyła 18 roku życia;

kierownictwo – kierownik podmiotu leczniczego;

personel – wszystkie osoby zatrudnione, współpracujące lub świadczące usługi w OSASUNA Centrum Medyczne, które biorą udział w udzielaniu świadczeń zdrowotnych małoletnim, mogą mieć kontakt

z małoletnim albo uczestniczą w procedurze zatrudniania, niezależnie od wykonywanego zawodu i podstawy prawnej współpracy;

standardy – niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich;

zatrudnienie – nawiązanie współpracy z jakąkolwiek osobą na podstawie umowy o pracę, powołania, mianowania, umowy cywilnoprawnej, kontraktu lub innej podstawy prawnej;

podmioty współpracujące – podmioty zewnętrzne współpracujące z podmiotem leczniczym, w szczególności dostawcy usług, placówki edukacyjne, organizacje, stowarzyszenia, firmy sprzątające, ochroniarskie, cateringowe lub inne podmioty, których personel może przebywać na terenie placówki;

opiekun dziecka – przedstawiciel ustawowy dziecka, rodzic, opiekun prawny, rodzic zastępczy, opiekun faktyczny albo opiekun tymczasowy, w tym osoba upoważniona do reprezentowania małoletniego obywatela Ukrainy przebywającego w Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osób dorosłych;

zgoda opiekuna – zgoda rodziców, opiekuna prawnego, rodzica zastępczego, opiekuna faktycznego albo opiekuna tymczasowego. W przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.

Weryfikacja personelu

1. Zatrudnione w OSASUNA Centrum Medyczne mogą być wyłącznie osoby, które nie figurują w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym i które dostarczyły wymagane dokumenty lub oświadczenia potwierdzające spełnianie wymogów określonych w niniejszych Standardach.
2. Każda osoba personelu ma obowiązek zapoznania się ze Standardami. Potwierdzeniem zapoznania się ze Standardami jest podpisanie oświadczenia, którego wzór stanowi Załącznik nr 1.
3. Kierownik podmiotu leczniczego albo osoba odpowiedzialna za realizację Standardów co najmniej raz w roku, w grudniu, dokonuje przeglądu statusu osób personelu w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym oraz odbiera oświadczenia o niekaralności i braku toczących się postępowań w zakresie wskazanym w niniejszych Standardach. Wzór oświadczenia stanowi Załącznik nr 2.
4. W przypadku powzięcia informacji o wszczęciu lub prowadzeniu wobec osoby personelu postępowania karnego dotyczącego przestępstw wskazanych w niniejszych Standardach kierownik podmiotu leczniczego niezwłocznie odsuwa taką osobę od wszelkich form kontaktu z małoletnimi do czasu wyjaśnienia sprawy.
5. W przypadku skazania osoby personelu za przestępstwo, o którym mowa w niniejszych Standardach, kierownik podmiotu leczniczego niezwłocznie rozwiązuje z nią umowę będącą podstawą zatrudnienia lub odwołuje ją ze stanowiska.

Rozdział 2. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem

1. Podstawową zasadą czynności podejmowanych przez personel oraz kierownictwo OSASUNA Centrum Medyczne w kontaktach z małoletnimi jest działanie na rzecz ich dobra, poszanowanie godności, intymności oraz praw pacjenta.
2. Personel traktuje małoletnich z szacunkiem, zachowuje spokój i cierpliwość, okazuje zrozumienie dla ich trudności, problemów i potrzeb.
3. Personel respektuje prawo małoletniego do opieki ze strony przedstawicieli ustawowych albo opiekunów faktycznych.

4. Personel, w miarę możliwości, tłumaczy małoletniemu podejmowane działania, ich cel oraz przebieg, a także dąży do uzyskania aprobaty małoletniego na udzielane świadczenia zdrowotne.
5. Personel daje małoletniemu możliwość wyrażenia zdania oraz zapewnia mu prawo do bycia wysłuchanym, stosownie do wieku, stanu zdrowia i stopnia dojrzałości.
6. Każda osoba zatrudniona w podmiocie leczniczym, która ma świadomość, że małoletni doznał znęcania fizycznego, psychicznego lub wykorzystania seksualnego, zachowuje szczególną ostrożność i takt w kontaktach z tym małoletnim.
7. Jeżeli małoletni swoim zachowaniem dąży do kontaktu fizycznego o potencjalnie niestosownym lub nieadekwatnym charakterze, personel podejmuje odpowiednie i stanowcze działania, wyjaśniając z wyczuciem konieczność zachowania granic strefy osobistej.
8. Na badanie małoletniego pacjenta należy uzyskać zgodę osoby uprawnionej według przepisów prawa polskiego, z zastrzeżeniem sytuacji nagłych.
9. Badanie małoletniego należy wykonywać w obecności jego przedstawiciela ustawowego lub opiekuna faktycznego, a gdy nie jest to możliwe – w obecności innej osoby z personelu.
10. Badanie małoletniego, które może łączyć się z koniecznością rozebrania pacjenta, oglądania go, dotykania lub penetracji jam ciała, może być wykonane wyłącznie w sytuacjach mających uzasadnienie medyczne.
11. Podczas badania okolic intymnych lub badania połączonego z potrzebą penetracji jam ciała należy zachować szczególny takt i umiar oraz, w miarę możliwości, wyjaśnić małoletniemu i jego opiekunowi potrzebę wykonania badania oraz jego planowany przebieg.
12. Podczas badania małoletniego pacjenta należy zapewnić mu intymność adekwatną do wieku, potrzeb i oczekiwań.
13. W miarę możliwości kadrowych badania ingerujące w sferę intymną małoletniego wykonuje osoba personelu tej samej płci.
14. Personel zwraca uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich.

Rozdział 3. Katalog zachowań zabronionych

1. Zabrania się stosowania jakiejkolwiek formy przemocy wobec małoletnich, w tym przemocy fizycznej, psychicznej, werbalnej, obraźliwego, dyskryminującego lub poniżającego zachowania.
2. Zabrania się dotykania małoletnich w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany lub który wykracza poza uzasadnioną potrzebę medyczną.
3. Zabrania się prezentowania małoletnim treści erotycznych, pornograficznych, przemocowych lub innych treści szkodliwych.
4. Zabrania się wyśmiewania, poniżania, stygmatyzowania lub naznaczania małoletnich.
5. Kontakt fizyczny z małoletnim nie może być niejawny, ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy lub autorytetu.
6. Personel nie może kontaktować się bezpośrednio z małoletnim z pominięciem jego przedstawiciela ustawowego lub opiekuna.
7. Personel nie może nawiązywać kontaktów z małoletnim w innej formie niż związana z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w szczególności poprzez zapraszanie albo przyjmowanie zaproszeń w mediach społecznościowych, komunikatorach lub za pośrednictwem prywatnych kanałów kontaktu.

Rozdział 4. Zasady i procedura podejmowania interwencji oraz osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń

1. W przypadku zaobserwowania lub powzięcia informacji o sytuacji przemocy, wykorzystania małoletniego albo bezpośredniego zagrożenia jego dobra każda osoba personelu lub kierownictwa jest zobowiązana do natychmiastowej reakcji zmierzającej do powstrzymania zachowań niedozwolonych i zapewnienia ochrony małoletniemu.
2. W przypadku zachowania rodzącego podejrzenie przemocy, wykorzystania małoletniego lub naruszenia Standardów każda osoba personelu lub kierownictwa jest zobowiązana do niezwłocznego zgłoszenia sprawy kierownikowi podmiotu leczniczego albo osobie odpowiedzialnej za realizację Standardów.
3. Podejrzenie naruszenia Standardów Ochrony Małoletnich, w szczególności podejrzenie krzywdzenia małoletniego lub naruszenia zasad bezpieczeństwa, można zgłaszać bezpośrednio do osoby odpowiedzialnej za realizację Standardów: **Sylwia Szczepańska – Manager Przychodni, e-mail: s.szczepanska@osasuna.eu, tel.: +48 81 460 38 10.**
4. Osoba przyjmująca zgłoszenie dokumentuje je w Karcie zgłoszenia i wpisuje do Rejestru Zgłoszeń i Interwencji. Wzory dokumentów stanowią odpowiednio Załącznik nr 4 i Załącznik nr 5 do Standardów.
5. Kierownik podmiotu leczniczego dąży do niezwłocznego wyjaśnienia sprawy zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez personel, podejmując niezbędne działania i dokumentując ich przebieg.
6. W przypadku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez osobę personelu osoba ta zostaje natychmiast odsunięta od wszelkich form kontaktu z małoletnimi do czasu wyjaśnienia sprawy.
7. Wszystkie zgłoszenia dotyczące podejrzenia krzywdzenia małoletnich podlegają dokumentowaniu i są przechowywane w sposób zapewniający poufność oraz ochronę danych osobowych. Dostęp do dokumentacji posiada wyłącznie kierownik podmiotu leczniczego oraz osoba odpowiedzialna za realizację Standardów albo inne osoby uprawnione na podstawie przepisów prawa.
8. Dokumentacja zgłoszeń i interwencji nie jest udostępniana osobom nieuprawnionym. W kontaktach z osobami trzecimi należy ograniczać zakres przekazywanych informacji do danych niezbędnych do ochrony małoletniego i realizacji obowiązków prawnych.
9. W przypadku zaobserwowania, że przedstawiciel ustawowy małoletniego zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne, rodzina jest niewydolna wychowawczo, stosuje przemoc wobec małoletniego, godzi się na jej stosowanie lub w inny sposób krzywdzi małoletniego, należy podjąć działania adekwatne do sytuacji.
10. W przypadku ubóstwa można porozmawiać z przedstawicielem ustawowym małoletniego i poinformować go o możliwościach wsparcia, w szczególności o ośrodkach pomocy społecznej.
11. W przypadku zaniedbania można poinformować o możliwości wsparcia psychologicznego, w szczególności o telefonach zaufania, poradniach i specjalistach dostępnych na terenie danego powiatu.
12. W przypadku przemocy można wszcząć procedurę „Niebieskiej Karty".
13. Jeżeli z rozmowy z przedstawicielem ustawowym wynika, że nie jest on zainteresowany pomocą małoletniemu, ignoruje zdarzenie lub stan psychofizyczny małoletniego albo w inny sposób nie wspiera małoletniego, który doświadczył krzywdzenia, kierownik podmiotu leczniczego sporządza

wniosek o wgląd w sytuację rodziny i kieruje go do właściwego sądu rodzinnego. Z wniosku sporządza się notatkę.

14. W przypadku podejrzenia, że zdrowie lub życie małoletniego są zagrożone, albo gdy istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, kierownik podmiotu leczniczego sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury. Z zawiadomienia sporządza się notatkę.

W miejscu udzielania świadczeń zdrowotnych, w przestrzeni dostępnej dla pacjentów, wywiesza się informację o ogólnopolskich telefonach pomocy:

- Ogólnopolski telefon dla osób pokrzywdzonych przestępstwem: +48 222 309 900;
- Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia": 800 120 002;
- Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży: 116 111.

Rozdział 5. Zasady aktualizacji Standardów oraz przygotowanie personelu do ich stosowania

1. Kierownik podmiotu leczniczego nie rzadziej niż co dwa lata dokonuje przeglądu Standardów w celu ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Wnioski z przeprowadzonej oceny należy udokumentować.
2. Osoby personelu, małoletni lub ich przedstawiciele ustawowi mogą przekazywać uwagi do Standardów kierownikowi podmiotu leczniczego.
3. Każda nowo zatrudniona osoba jest zobowiązana do zapoznania się ze Standardami Ochrony Małoletnich przed dopuszczeniem do wykonywania obowiązków służbowych. Fakt zapoznania się ze Standardami potwierdzany jest pisemnym oświadczeniem.
4. Personel uczestniczy w szkoleniach przypominających nie rzadziej niż raz na dwa lata lub każdorazowo po istotnej aktualizacji Standardów.
5. Szkolenia mogą być prowadzone w formie stacjonarnej, zdalnej albo instruktażu wewnętrznego. Udział w szkoleniu lub zapoznanie się z aktualizacją dokumentuje się podpisem pracownika albo innym potwierdzeniem przyjętym w podmiocie leczniczym.
6. Kierownik podmiotu leczniczego lub osoba odpowiedzialna za realizację Standardów może sprawdzać znajomość Standardów wśród personelu oraz organizować dodatkowe szkolenia lub instruktaże, jeżeli wymaga tego bezpieczeństwo małoletnich albo zmiana przepisów.

Rozdział 6. Zasady udostępniania Standardów rodzicom, opiekunom i małoletnim

1. Standardy są dokumentem ogólnodostępnym.
2. Standardy znajdują się w budynku podmiotu leczniczego na tablicy informacyjnej, w recepcji oraz na stronie internetowej podmiotu leczniczego pod adresem **www.osasuna.pl**
3. Każdy małoletni, przedstawiciel ustawowy małoletniego albo opiekun może otrzymać kopię Standardów dostępnych w recepcji do wglądu.
4. W oparciu o Standardy opracowano ich wersję skróconą, zawierającą informacje istotne dla małoletnich. Skrócona wersja Standardów stanowi Załącznik nr 3.
5. Wersja skrócona Standardów powinna być sformułowana prostym językiem, zrozumiałym dla dzieci i młodzieży, oraz udostępniona w miejscu łatwo dostępnym dla małoletnich pacjentów.

Rozdział 7. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdy

1. Po ujawnieniu krzywdzenia małoletniego kierownik podmiotu leczniczego, przy udziale osoby odpowiedzialnej za realizację Standardów, ustala plan wsparcia małoletniego wraz z jego przedstawicielem ustawowym, o ile to nie przedstawiciel ustawowy dopuszcza się krzywdzenia.
2. Plan wsparcia powinien uwzględniać bezpieczeństwo małoletniego, jego potrzeby zdrowotne i psychologiczne oraz możliwe formy pomocy dostępne w placówce lub poza nią.
3. O ile jest to możliwe i adekwatne do wieku oraz stanu małoletniego, po ustaleniu planu wsparcia wysłuchuje się jego zdania i uwzględnia je w dalszych działaniach.
4. Działania podjęte w ramach planu wsparcia dokumentuje się w dokumentacji zgłoszenia albo w odrębnej notatce służbowej.

Rozdział 8. Zasady ochrony wizerunku małoletniego

1. Wizerunek małoletniego podlega ochronie.
2. Upublicznienie wizerunku małoletniego utrwalonego w jakiejkolwiek formie, w szczególności w formie fotografii, nagrania audio lub nagrania wideo, wymaga pisemnej zgody przedstawiciela ustawowego małoletniego, chyba że przepisy prawa stanowią inaczej.
3. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz lub publiczne wydarzenie, zgoda przedstawiciela ustawowego na utrwalanie wizerunku nie jest wymagana.
4. Wizerunek małoletniego utrwalony za pomocą kamer przemysłowych służących do rejestracji obrazu na potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa osobom i mieniu znajdującym się w podmiocie leczniczym nie podlega upublicznieniu i nie wymaga zgody przedstawiciela ustawowego do utrwalania wizerunku. Wykorzystanie utrwalonych materiałów jest ograniczone wyłącznie do pierwotnie określonych celów rejestracji.

Rozdział 9. Postanowienia końcowe

1. Standardy względem osób zatrudnionych i współpracujących z OSASUNA Centrum Medyczne mają moc regulacji wewnętrznych, do przestrzegania których są one zobowiązane.
2. Standardy wchodzą w życie z dniem ich ogłoszenia. Ogłoszenie Standardów odbywa się poprzez ich udostępnienie w sposób określony w Rozdziale 6.
3. Kierownik podmiotu leczniczego jest uprawniony do dokonywania zmian Standardów. Zmienione Standardy wchodzą w życie z dniem ich ogłoszenia w sposób określony w Rozdziale 6.
4. W sprawach nieuregulowanych w Standardach stosuje się obowiązujące przepisy prawa.

Załącznik nr 3. Wersja skrócona Standardów Ochrony Małoletnich

OSASUNA Centrum Medyczne – wersja dla dzieci i młodzieży

1. Jesteśmy przychodnią i chcemy, żebyś czuł/a się u nas dobrze i bezpiecznie.

- Jeżeli ktoś zachował się wobec Ciebie w sposób, który Cię zaniepokoił, sprawił Ci przykrość albo poczułeś/aś się niebezpiecznie, możesz powiedzieć o tym swojemu rodzicowi, opiekunowi albo naszej osobie odpowiedzialnej za bezpieczeństwo dzieci: **Sylwia Szczepańska – Manager Przychodni, e-mail: s.szczepanska@osasuna.eu, tel.: +48 81 460 38 10**

2. Na badania wchodzisz z mamą, tatą lub opiekunem. Oni mogą być przy Tobie.
3. Przed badaniem lekarz powinien wytłumaczyć Ci, co będzie robił i dlaczego.
4. Lekarzowi możesz powiedzieć, co Ci dolega, czego się obawiasz lub czego się wstydzisz. Dzięki temu będzie mógł Ci pomóc najlepiej, jak potrafi.
5. Lekarzom, pielęgniarkom i wszystkim osobom z naszej przychodni możesz zadawać pytania.
6. Nikt nie może na Ciebie krzyczeć, wyśmiewać się z Ciebie, poniżać Cię, dotykać bez uzasadnionej potrzeby medycznej ani fotografować bez zgody Twojego rodzica lub opiekuna.
7. Jeżeli cokolwiek trudnego dzieje się w Twoim życiu, nie jesteś sam/a. Możesz skorzystać z pomocy: Niebieska Linia 800 120 002, Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży 116 111.
8. Pełna procedura jest dostępna w rejestracji.